Pártélet és pártépítés ★

A pártszervezetek vezetésével iskoláink is vegyenek részt a választási agitációban

„*Nemrégiben még* — írja *Darvas* elvtárs közoktatásügyi miniszter — *úgy emlegették országunkat a „művelt nyugaton", mint a feudális elmaradottság „ősparkját", — ma pedig azok között a népek között van a helyünk, amelyek az emberiség fejlődésének élvonalában haladnak a hatalmas Szovjetunió vezetésével.*"

A kommunisták bebizonyították, hogy nem légvárakat építettek, hogy nem ígérgettek, hanem reális, megvalósítható programmot tűztek ki. Ennek a programmnak a nyomán vontuk be a dolgozók ezreit megyénk területén is az általános- és középiskolai oktatásba. A továbbtanulás lehetőségeit pedagógusaink is felhasználják, százan és százan vesznek részt a szakmai továbbképzésen. Megszünt a diplomás pedagógusok nyomora és helyére új, boldog élet költözött.

Mindezeket az eredményeket látják és érzik pedagógusaink is. Tudják azt, hogy *a további eredmények a béke biztosítása által születnek;* érzik, hogy *a népfrontra szavazni annyi, mint a békére szavazni és lelkesen kapcsolódnak be a választási agitációba.* Az iskolai pártszervezetek a községi pártszervezetekkel közösen beszélik meg a feladatokat, hogy az iskola is eredményesen segítse a népnevelő munkát.

A választás nemcsak szavazást jelent, hanem jelenti azt, hogy a tervünket maradéktalanul teljesítsük. Ennek a terveljesítésnek a jelentőségét érezte át a csanádpalotai iskola nevelőtestülete is. A pártszervezet vezetésével segítséget adott a tavaszi munka határidőben való elvégzéséhez, úgy, hogy a gyermekek között versenymozgalmat szervezett, kinek az édesapja végzi el határidőre a tavaszi munkákat. Az élenjárókat a hangoshíradón keresztül köszöntötték az úttörők.

Az iskolai pártszervezet mozgósítására például a nagylaki, a szegedi Földműves-utcai, a Mérei-utcai általános iskola köszöntésekkel kapcsolódott be a terveljesítésért folyó agitációs munkába. A választási agitációnak részesei a pedagógusok. Szegeden az iskolai pártszervezetek 130 általános és 120 középiskolai népnevelőt adtak a kerületi pártszervezeteknek; ezenkívül több kisgyűléselőadó van a pedagógusok között.

Az agitációs munka az eredményekből indul ki. Megmagyarázzák azt, hogy az eredmények harc árán születtek. Ebben a munkában példátmutatnak a szegedi Földmíves-utcai iskola népnevelői, akik elmondják a szülőknek, hogy kilenc évvel ezelőtt az iskolát „kazal" iskolának hívták és itt tanultak a nincstelen munkás- és parasztgyerekek. A jobbmódúak gyermekei a szomszédos, jobban felszerelt, egészségesebb zárdába jártak. Azóta megváltozott a helyzet. Új bútorzat, új felszerelés került az egykori „kazal" iskolába és ma mint szovjet mintájú iskola működik. Az udvart parkosították; a közepén lévő tóban aranyhalak úszkálnak. Minden iskolai népnevelő tud ilyen tényekkel agitálni. A feladat az, hogy *a pártbizottságok és községi pártszervezetek az eddiginél jobban vonják be az iskolai párszervezet segítségével a pedagógusokat a választási agitációba.* Adjanak segítséget az iskolai pártszervezeteknek és a pedagógus szakszervezeteknek ahhoz, hogy kultúrmunkával és az úttörők dolgozataival, kisgyűlések tartásával és az élenjárók köszöntésével segítsék a választási agitációt.

Bár ezen a téren vannak komoly eredmények, de ez még mindig nem kielégítő. *A hódmezővásárhelyi városi pártbizottság például megfeledkezett a pedagógusok mozgósításáról; nem adott a város pedagógusainak konkrét feladatot és nem ellenőrizte munkájukat.* Nem valósították meg a Központi Vezetőség határozatát sem, mert még mindig nem állítottak be a pártbizottságon köznevelési felelőst. Ugyanilyen nemtörődömség jellemzi a Szeged járási pártbizottságot is. Vajjon *Révai* elvtárs kongresszusi beszéde nem vonatkozik e a két pártbizottságra, amikor azt mondja: „*Le kell küzdenünk az iskola, az oktatási munka meglehetősen elterjedt lebecsülését.*" *Révai* elvtárs beszéde alapján javítsa meg munkáját az iskolák felé e két pártbizottság. El kell érni, hogy az iskolai pártszervezet bevonja a pedagógusokat a népnevelőmunkába. A pedagógusok feladata pedig az, hogy *dolgozó népünkkel összefogva harcoljanak az 1952—53-as tanév sikeres befejezéséért; mozgósítsák a tanulók szüleit, a falvak egész lakosságát jó politikai és kultúragitációs munkával a terv teljesítésére; vegyenek részt, mint népnevelők, a választás sikeréért folytatott harcban.* A küszöbön álló választás egyúttal állásfoglalás is; állásfoglalás a Szovjetunió és a béketábor mellett; állásfoglalás alkotó munkánk, gyermekeink boldogabb jövője mellett.

A Magyar Függetlenségi Népfront nem ígér csendes szundikálást, de ígéri, hogy *lüktető, alkotó munkánk nyomán virágzó életet teremtünk.* Ebbe a munkába kapcsolódjanak be pártszervezetünk vezetésével, jó népnevelő munkával pedagógusaink is.

Fonód Ferenc
a csongrádmegyei pártbizottság munkatársa

Használják fel a pártkiadványokat a népnevelők a választási agitációban

Népnevelőink a választási küzdelem legelső soraiban harcolnak. Pártunk népnevelőmunkájukat azzal is segíti, hogy agitációs adatokat és érveket tartalmazó füzeteket adott ki. Olyan adatokat és érveket tartalmaznak ezek a füzetek, amelyeknek felhasználása a népnevelők agitációját sikeressé, konkrétokká teszi.

Igen hasznos útmutatást találnak a népnevelők „*A Magyar Dolgozók Pártjával az élen a szocializmus építésének útján*" című füzetben.

Ez a füzet ismerteti, hogyan harcol pártunk Rákosi elvtárs vezetésével a szocialista Magyarországért, a vas és az acél országáért, a dolgozó parasztság felemelkedéséért, a szocialista kultúra megteremtéséért.

A népnevelők munkájukhoz használják fel a „*Tények, adatok*" című füzetet, amelyben megtalálják, hogy népi demokráciánk milyen eredményeket ért el az ipar, a mezőgazdaság, az életszínvonal, egészségvédelem, a kultúra területén. A „Tények, adatok" ismertetik, hogy milyen feladatokat kell megoldanunk az ötéves terv még hátralévő idejében.

A Népfront Országos Tanácsa is füzetsorozatot adott ki a falusi dolgozók számára. „*A népfrontra szavazunk*" című brosura a dolgozó parasztokhoz, a sorozat két másik füzete pedig a gépállomások dolgozóihoz és a dolgozó parasztasszonyokhoz szól. *Mind a három füzet fényképekkel, adatokkal tárja fel a magyar falu dolgozóinak megváltozott életét.*

Ugyancsak megjelent külön füzetben a népfront választási felhívása, szabad életünk új, nagyszerű programmja. A népfront választási felhívása már eddig is sokmillió magyar dolgozóhoz eljutott, milliók előtt feltárva eddigi eredményeinket és jövőnk ragyogó távlatait. Népnevelőinknek megyénk minden dolgozójával meg kell ismertetniök a választási felhívást.

Ezek a kiadványok azonban csak akkor válnak mozgósító erővé, ha terjesztésüket a pártszervezetek jól megszervezik.

A pártvezetőségek akkor terjesztik helyesen a pártkiadványokat, ha tartalmukat megbeszélik a népnevelőértekezleteken a népnevelőkkel, kiegészítik azokat helyi adatokkal és azonnal átadják a füzeteket a legilletékesebbeknek: *a népnevelőknek.* A járási és városi pártbizottságok, a községi pártvezetőségek rendszeresen ellenőrizzék, hogy az alapszervezetek hogyan használják fel e kiadványokat.

Az alapszervezetek vezetőségének e kiadványok terjesztését a pártmunka szerves részévé kell tenniök. Azokon a helyeken, ahol az agitációs füzetek az asztalfiókokban, vagy a szekrényekben porosodnak — ott egyéb fontos feladatok végrehajtásában is hiányosságok észlelhetők.

A pártkiadványok, az új agitációs füzetek elengedhetetlen segítői a jó választási népnevelői munkának.

A pártszervezetek tehát gondoskodjanak terjesztésükről, hogy a népnevelők jól felhasználhassák ezeket az adatokat a választási agitációban.

A hadifogolycsere legujabb hírei

Keszon (Új-Kína). A koreai-kínai fél befejezte a sebesült és beteg hadifoglyok április 20-án, hétfőn délelőtt 9 órakor kezdődött hazatelepítésének összes előkészületeit.

A népi erők utászai elkészültek a háborúsujtotta Keszonban található néhány alkalmas épület tatarozásával és többszáz sátrat állítottak fel. A koreai-kínai fél által létesített rögtönzött kórházak egészségügyi dolgozói készen állnak arra, hogy gondozásukba vegyék visszatérő beteg vagy sebesült honfitársaikat.

Április 19-éig északkoreai hadifogolytáborokból 3 csoport beteg és sebesült hadifogoly érkezett Keszonba.

★

Az „Új-Kína" hírügynökség jelenti, hogy a koreai-kínai fél — az április 11-én aláírt egyezménynek megfelelően — április 20-án, hétfőn két 25—25 főnyi csoportban hazatelepített 50 nem-koreai beteg és sebesült hadifoglyot.

Az „Új-Kína" jelentése felsorolja a hazatelepített hadifoglyok nevét.

Churchill beszéde Glasgowban

Moszkva. A „Pravda" a TASZSZ alábbi londoni jelentését közli:

A „Reuter" ügynökség jelenti Glasgowból, hogy Churchill miniszterelnök a Konzervatív Párt ülésén április 17-én mondott beszédében támogatta Eisenhower elnöknek az amerikai lapszerkesztők társaságában mondott beszédét.

Churchill kijelentette, hogy üdvözli „álláspontunk Eisenhower által történt kifejtését".

Churchill beszédében cáfolta azokat a híreket, mintha a mult héten előterjesztett költségvetést arra akarná felhasználni, hogy határidő előtt, őszre kitűzze a parlamenti választásokat, abban a reményben, hogy megnövelheti pártja parlamenti többségét. (MTI)

Az orvosok felemelkedése népi demokráciánkban

Rusznyák István elvtárs előadása

Rusznyák István elvtárs, Kossuth-díjas egyetemi orvos-professzor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Szeged dolgozóinak képviselőjelöltje előadást tartott Budapesten a Pártoktatók Házában „Az orvosok helyzete népi demokráciánkban" címmel.

Előadása bevezető részében elmondotta: a felszabadulás óta hatalmas mértékben fejlődött hazánkban a népegészségügy. A kórházi ágyak száma 1938-hoz képest öt és félezerrel nőtt, s ez a szám az ötéves terv alatt tovább emelkedik.

Már ma is több kórházi ágy jut hazánkban tízezer lakosra, mint Franciaországban vagy Belgiumban.

Csupán Budapesten több rendelőintézet van ma, mint 1938-ban az egész országban volt.

Az életszínvonal emelkedésének, a kulturáltság növekedésének, s egészségügyi intézkedéseinknek eredménye, hogy dolgozó népünk egészségesebb lett. Az ezer főre jutó természetes szaporodás 1952-ben 47 százalékkal volt magasabb, mint 1938-ban. A népegészségügy megjavítására fordított munka eredményeképpen Magyarországon a halálozás arányszáma kisebb, mint Angliában vagy Ausztriában. A csecsemőhalandóság 1952-ben a háború előttinek majdnem felére csökkent. A gümőkort, amelyet hajdan „magyar betegség"-nek neveztek, egyre inkább visszaszorítjuk. 1952-ben 57 százalékkal kevesebben haltak meg ebben a betegségben, mint 1938-ban.

Orvostudományunk jelentős eredményeket ért el a felszabadulás óta.

Ebben nagy része van a Szovjetuniótól, a szovjet orvostudománytól kapott baráti segítségnek.

Nagy mértékben hozzájárult az orvostudomány fejlődéséhez az a hatalmas anyagi támogatás, melyet államunk a tudományos munkához nyujt. Népünk állama csupán az első ötéves terv alatt egymilliárd hétszázmillió forintot fordít a tudományos élet fejlesztésére. Kedvező anyagi körülmények között dolgoznak ma tudósaink és orvosaink. Ma minden magyar orvosnak fizetett állása van. Kormányzatunk évről évre újabb kategóriák fizetését rendezi és emeli magasabb színvonalra.

Pártunk a felszabadulás óta szerető figyelemmel kíséri a magyar orvosok munkáját.

Pártunk és kormányunk számos esetben adta jelét tudósaink, orvosaink, egészségügyi dolgozóink iránti megbecsülésének.

Ezt fejezi ki az a harminchat Kossuth-díj, amelyet eddig az egészségügyi dolgozók legjobbjai kaptak, ezt bizonyítja a száz „kiváló orvos" és „érdemes orvos" cím adományozása és a kitüntetésben részesültek hosszú sora.

Rusznyák elvtárs beszélt a felnövő orvosnemzedék, az egyetemi hallgatók életéről is. Új fiatalság nevelkedik az egyetemek falai között. A hallgatók döntő többsége a dolgozó nép gyermekeiből, a munkásosztály, parasztság és értelmiség fiaiból és leányaiból kerül ki, ösztöndíj, diákszállóbeli elhelyezés, tankönyv-kölcsönzés, jutalmazások és segélyek biztosítják a gondtalan tanulás lehetőségét. Mennyire más az egyetemi hallgatók élete nálunk, mint a tőkés országokban. Az Egyesült Államokban például az egyetemeken az évi tandíj 500—700 dollár, minden vizsga külön tíz dollár.

A magas tanulási költségeknek igen nagy része van abban, hogy — mint ezt nemrég egy amerikai kormánybizottság megállapította — az egyetemi hallgatóknak alig fele fejezi be tanulmányait.

A mi országunkban nagyszerű lehetőségek várják az életbe kikerülő fiatal orvosokat. Várják fiatal orvosainkat az egyetemi intézetek és klinikák állásai, várja őket az aspirantúra, tudományos káderutánpótlásunk új, nagyszerű vívmánya. Mi sem bizonyítja jobban azt, hogy pártunk és kormányunk milyen nagy fontosságot tulajdonít a tudósok rendszeres képzésének, mint az a tény, hogy az aspirantúra három éve alatt minden aspiránsra 100 000 forintot költ az ország.

Új kórház, új rendelőintézet várja az új orvosnemzedéket.

Várja a körzeti és falusi orvos munkaköre, ahol a dolgozó nép legközvetlenebb támaszaként végezheti munkáját. Várja fiatal orvosainkat az egészségügyi szervezés számos, eddig ismeretlen örhelye az egészségügyi minisztériumban, az akadémián, a tanácsoknál, a szakszervezetben. Végül várja őket a néphadsereg, ahol kiváló vezetők mellett, s tudományos kutatóintézetekben is nevelődve, készülnek fel szocialista építésünket, békénket védő nagyszerű néphadseregünk fiai egészségének védelmére.

Átalakulóban lévő, újszellemű tudományos légkörben megújhodó egyetemeink padjai között nevelődik a fiatal orvosnemzedék, mely a régebbi orvosnemzedékkel együtt hivatott szocialista egészségügyünk nagy céljainak megvalósítására — hangsúlyozta végezetül Rusznyák István elvtárs.

(A „Szabad Nép" április 20-i számából.)

PETŐFI-TELEPEN

Tavasz van. A fák halványzöld levelein átsüt az erősödő nap. A mély árok partján vékony fűszálak nyúlnak felfelé és köszöntik minden reggel a harmatos hajnalt. A kertekben dúsan virágzó gyümölcsfák.

Szép a tavasz itt a Petőfi-telepen. Húsz esztendővel ezelőtt azonban másféle világ járt errefelé is. A „Délmagyarország" 1933. április 18-i számában az árvizsújtotta Somogyi-telepről írta: A VII- és VIII-as utca düledező házaiban, s az őszi-tavaszi és a nyári esőzések idején ömlik be a víz az ajtókon. A lakók, fazekakkal, lábasokkal meregetik ki a lakásokból a vizet, de az eső szaporább, mint ők. A házak falain tenyérnyi széles repedések tátonganak. Sok helyen a kidőlt falak mögött kuporgó, didergő családokat látni. A szobák falán újjnyi vastagon terpeszkedik a salétrom és a penész. A tbc egyre nagyobb százalékban tizedeli a gyengébb szervezetű gyermekeket, öregeket. De az éveken át való nyomorgás ágyba dönti az erősebbjét is. A „torony" alá hetenkint járnak, hogy segítsenek rajtuk. A kapott ígéretekről azonban semmit sem javult a Somogyi-telepiek sorsa. A házak sorra omlanak össze és válnak tömegesen hajléktalanná az amúgy is nyomorgó emberek.

A 34-es utcában bokáig sárban járnak az emberek. Reggelenkint korgó gyomorral és fogyó reménnyel mennek a Mars-téri munkaközvetítőbe. Köbül Pál öt éhes gyermekére gondol, mikor megindul az 1021-es számú házból a „köpködő felé, ahol olcsó az ember, sokszor még ingyen sem kell. Balkarja megrokkant a háborúban, míg a fronton harcolt az urak érdekeiért. De mit számított akkor az ember? Kidobták Somogyira öt apró gyermekével és egészségtelen, nyomorúságos odújában, rongyokba burkolva, étlen-szomjan tengeti életét. Dávid Pál a 8-as utcában hasonlóan nyomorog családjával a kályhátlan, szűk szobában. De Deák János, Vida Antal, Pós Lajosné, Fodor Ferenc sorsa sem különb, mint a többié. Hogy is lenne, amikor (ha szerencséjük van!) havonta legfeljebb csak 5—8 napig dolgozhatnak insségmunkán, 1.50 pengő napszámért...

Az egész telepen csak egy orvos van, naponta ezren keresik fel betegen. Kút mindössze kettő van az egész Somogyin, ahol sorba állnak vízért a vézna, az éhségtől sáppadt emberek. Négy fűszeres — Dóka, Dudás, Toldi és Bartha — végső elkeseredésében Somogyin próbál szerencsét. Száraz kútból akarnak vizet meríteni, de nem sikerül. Mit is keresheinek azok között, akiknek nemhogy pénzük, de életük is alig van? Az egész telepen egyetlen hentes — Felz Vilmos — kínálja áruját, nem sok sikerrel. Üzlete előtt naponta ezren mennek el és sóvárogva néznek be a gyér kirakatba, mert ünnepszámba menne egy olcsó, vékony szelet hús, vagy hentesárú.

Tombol a nyomor a Somogyi-telepen s ha a városházára mennek pár fillér segélyért, ez a válasz: Somogyi-telep nem tartozik a városhoz..."

★

Nyolc év, nyolc alkotásban dús év újjá varázsolta a nyomortelepet, „lavorfalvát." És ma már nyoma sincs rajta a letűnt Horthy-rendszernek. Hosszú utcáin pocsolya és sár helyett pirostéglás járdákon járnak. A járdák szélén mély árkok vezetik le a vizet és partjukon a zöld fű között apró, tarka virágok nyujtogatják fejecskéjüket a nap felé. Az örökkévalónak hitt sötétség helyett minden utcasarkon bőfényű villany ég és világítja meg az utat. A közkifolyóig legfeljebb fél utcasarkot kell menni. Egy gombnyomás és máris vastag sugárban ömlik az ártézi víz. Erős, fehérre meszelt házakban vidám, gondtalan emberek kattintják fel este a villanyt és a rádióból öblös hang szűrődik: „Kossuth rádió, Budapest..."

Hol van már a régi Somogyi-telep? Egy orvos helyett most már három védi a gyermekek, az anyák, a dolgozók egészségét. A gyér áruval rendelkező szatócsok helyett áruval telt népboltok állnak a dolgozók rendelkezésére, melyek naponta több tízezer forintos forgalmat bonyolítanak le. Petőfi-telepiek vásárolnak, mert már van miből. A zöldkereszles tanácsadóban, jólképzett egészségügyi szakemberek őrködnek mosolygó, pöttöm emberkék egészsége felett. Három iskolát kaptak a dolgozók gyermekei, nem kell már kilométereket gyalogolniok esőben, sárban az iskoláig. Az apróbbakra egy bölcsőde és két korszerűen berendezett napközi otthon vár, míg szüleik a Kombinátban, az Ujszegedi Kenderben, vagy a többi gyárban dolgoznak őértük és a békéért. Két kultúrházban tanulhatnak, szórakozhatnak az öregek, fiatalok, ahol könyvből, előadásokból ismerhetik meg ragyogó jövőjüket.

Deák János gyermekei megvannak még, de már nem rongy fedi testüket, mint régen. Péter Dorogon bányász, Panna Algyőn megelégedett tszcs-tag. Köbül Pál is él öt gyermekével és gondtalan öreg napjaiban gyermekei jómódjukról írnak Gyuláról, Dorogról. Pista a gyulai állami gazdaságban dolgozik. Ott van Róza és Manci is. Böske: Kalmár Antalné, 5 hold juttatott földön gazdálkodik. Eszti férjével együtt Dorogon korszerű szovjet bányagépekkel fejti a fekete gyémántot. Naponta emelik teljesítményüket és harcolnak azért, hogy Petőfi-telep soha többé ne legyen Somogyi-telep.

Szép már a tavasz Petőfi-telepen. Az embereket megszépítette, gondtalanabbá tette az eredményekben gazdag utóbbi nyolc év, melynek minden napja, minden órája újabb örömet szerez számukra. A gond úgy röppent ki életükből, mint riadt varjúsereg. Arcukról a tanácstalanság helyett tiszta értelem sugárzik, mert érzik, biztosan haladnak a párt és Rákosi elvtárs vezetésével a felemelkedés útján. (k. l.)